

KÖZÖSSÉGBEN VAGYUNK... FELELŐSSÉGVÁLLALÁS AZ EGYHÁZ TAGJAKÉNT ÉS KÖNYVTÁROSKÉNT¹

▶ ÁSVÁNYI ILONA

EKE elnök

¹ Az EKE
2021. október 21-én
tartott közgyűlésén
elhangzott előadás
szerkesztett változata.

Kedves Kollégák!

Most, hogy egy év kihagyással, ugyan nem a megszokott módon, de mégis megtarthatjuk az Egyházi Könyvtárak Egyesülete éves közgyűlését, hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy néhány gondolatot megosszak arról, hogy mi foglalkoztatja napjainkban az egyházat és mi foglalkoztatja a könyvtáros szakmát?

Mi foglalkoztatja az egyházat?

Az egyházat a Ferenc pápa által ebben a hónapban (2021. október) meghirdetett szinodális folyamat foglalkoztatja, mely 2021. október és 2022. április között egyházközségi-egyházmegyei, 2022. április és 2023. október között országos, 2023 októberében pedig a világegyház szintjén valósul meg.

A szinódus a II. Vatikáni Zsinat után VI. Pál pápa által létrehozott intézmény. Ebben minden hívő véleménye megjelenik azon testület előtt, akik segítik a pápát az Egyház kormányzásában és tanítói munkájában. 1965 óta tizenöt rendes és három rendkívüli szinódus volt. A következő rendes püspöki szinódus – ahogy fentebb mondtam – 2023 októberében lesz. Ezt minden bizonnyal a Szentatya egy buzdítása követi majd, amely az Egyház lelki megújulását fogja szolgálni.

Mert a szinodális folyamat lényege: átgondoljuk a mai korban, a mai világban azt, hogy hogyan tudnánk még jobban teljesíteni az egyház küldetését, ami nem más, mint az evangelizáció.

Az Egyház Isten népének közössége. A közösség tagjai a pápa, a püspökök, a papok és a világi hívők, mi mindannyian, akik az egyház tagjaként közösségben vagyunk Krisztussal és egymással.

Isten előtt egyenként is, és mint közösség is felelősek vagyunk a viláért, egymásért, azért, hogy az egyház missziós küldetése beteljesedjen.

Mielőtt bárki azt mondaná, hogy a szinodális folyamat katolikus ügy, szeretnék emlékeztetni a **communio ecclesiarum**-ra, mint eszményre. Hiszen az Egyház élő, eleven feje Krisztus, Ő kapcsolja egybe a róla elnevezett keresztényeket, minden Krisztus-hívő felekezetet, aki megvallja, hogy ő a második isteni személy. Továbbá arra is szeretnék utalni, hogy **ecclesia semper reformanda...** az Egyház állandó, ugyanakkor Isten kegyelme által állandóan változó valóság. Az évszázadok során intézményesült Egyház a Szentlélek vezetése alatt, belső ösztönzésekre és külső hatások által folyamatos megújulásban él. Nem utolsó sorban a Teremtő kezdettől fogva elgondolt terve és szándéka, hogy **ut unum sint**, mindannyian egyek legyünk Krisztusban.

Feltehetjük a kérdést, hogy hogyan vehetünk részt a szinodális folyamatban? Veres András győri megyéspüspök, a püspöki konferencia elnöke szavait idézem:

„Keresztségünk által egy közösség tagjai vagyunk. Isten személyre szóló feladatot adott nekünk, szinte pótolhatatlan egyéni feladatot. Életállapotunknak, földi hivatásunknak megfelelően keressük, mi az, ami a keresztségünkől fakadó kötelességünk, amit talán eddig is jól tettünk, vagy esetleg elhanyagoltunk, vagy nem voltunk eléggé figyelmesek.

Mennyire vagyunk aktívak az Egyházban: a szentmisén, liturgián túl mennyire veszünk részt a plébánia életében? Ami a legfontosabb: vizsgáljuk meg, hogyan tudjuk az Egyház legfőbb küldetését, missziós tevékenységét megvalósítani. A legtöbb ember begubózik, magának éli vallásosságát, jobb esetben a családjában teszi, de nincs tekintettel arra, hogy Krisztus azt a feladatot adta, hogy a világba menjünk, és a nem hívőket, az istenkeresőket is hívjuk közösségeinkbe – törekedjünk velük Krisztus népét erősíteni.

A szinodusi folyamatban juttassuk kifejezésre az Egyház iránti szeretetünket. Vallásosságunk a mutatója annak, hogy mennyire erős a hitünk. Az, hogy mennyire veszünk részt a Szentatya által sürgetett szinodális munkában, azt is mutatja, hogy mennyire szeretjük Krisztust, mennyire keressük az ő Egyházához való kapcsolódásunkat.

Az Egyház ígéretet kapott arra, hogy az idők végéig vele lesz a Szentlélek, és irányítani fogja. Nem egyenként kaptuk meg a Szentlélek Egyházat irányító erejét, hanem közösségben. Akarjuk megtalálni a helyünket, és így tudjuk Ferenc pápa szándéka szerint hitünket, vallásos életünket, közösségünket megújítani.”²

² Forrás: Magyar Kurír: Veres András püspök meghirdette a szinodális folyamatot a Győri Egyházmegyében ➤

Mi foglalkoztatja a könyvtáros szakmát?

A könyvtáros szakmát napjainkban a fenntartható fejlődés és a könyvtárak társadalmi felelősségvállalása foglalkoztatja, még a Covid-járvány szorításában is.

Tegnap – 2021. október 20-án – egy, a Könyvtári Intézet által szervezett online konferencián vettem részt, melynek címe: **Három lépésben a könyvtárak társadalmi felelősségvállalásáról** volt.³ A rendezvényre invitáló levélben ez állt: a Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere (KMÉR) című dokumentum 8. fejezetében ezt olvashatjuk: „**A könyvtár egyik legfontosabb küldetése a társadalom elvárásainak, igényeinek és szükségleteinek kielégítése.**” Eszerint a könyvtáraknak már az alaptevékenységei is nagyfokú társadalmi felelősséget hordoznak.

A rendezvény többek között arra a kérdésre kereste a választ, hogy a könyvtárnak van-e a küldetésén túl is társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos szerepe? Ha igen, akkor hol húzódik a határ a hagyományos könyvtári szolgáltatások által hordozott, és a könyvtár stratégiájában tudatosan felvállalt felelősségvállalás között? Amennyiben a társadalmi felelősségvállalás a könyvtár tevékenységének tudatos, stratégiaileg fontos részét képezi, akkor milyen lehetőségek állnak rendelkezésére ahhoz, hogy minél hatékonyabban megvalósíthassa azt akár nonprofit, akár vállalati partnerséggel? Vagy akár úgy, hogy munkatársai érzékenyen és gyorsan reagálnak a társadalmat, és különösen a szűken vett szolgáltató közösséget érintő problémákra?

Mielőtt bárki azt mondaná, hogy ez lehet, hogy a más típusú könyvtárakra érvényes, de az egyháziakra nem, szeretnék emlékeztetni arra, hogy az Egyházi Könyvtárak Egyesülésének, mint érdekképviseleti szervezetnek azért

³Részletek és program a Könyvtári Intézet honlapján

sikerült visszacsatolnia az egyházi könyvtárakat az élő könyvtári rendszerbe, mert a szakmaiságot képviselve bizonyította, hogy az egyházi könyvtárak nem múzeumok, nem archívumok, hanem könyvtárak, mert „A” könyvtárra jellemző sajátosságokat mutatják.

A **Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere (KMÉR)** című dokumentum 8. fejezetében ezt olvashatjuk:

„Egy szervezet, amely társadalmi felelősségvállalása javításán dolgozik:

1. Javítja a hírnevét és arculatát a társadalom egésze tekintetében.

2. Javítja a munkaerő vonzására és megtartására, valamint a munkatársak motivációjának és előkészítésének fenntartására irányuló képességeit.

3. Javítja a kapcsolatát a közvetlen célcsoportjába tartozó használókkal, a szolgált közösséggel, a médiával és egyéb partnereivel.”⁴

² Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere (KMÉR), Könyvtári Intézet, Budapest, 2018.

A színódust vagy a színodális folyamatot, illetve a társadalmi szerepvállalást azért érzem hasonlóknak, mert mindkettő – egyéni és intézményi szinten – a közösségért végzett szolgálatról szól, s ez közös feladatunk.

A harmadik elnökségi ciklusom elején, 2019-ben Szent Pálnak a Galatákhöz írt levele 6. fejezete 2. és 9. versét választottam vezérfonalul a magam számára és buzdításul egyesületünk jó működése érdekében. Ez a két szentírási vers szintén a szolgálatról, a szolgált szeretetről szól, egymás és a közösség javára. Ezt szeretném most idézni zárásképpen, mégpedig három fordításban:

Simon László bencés atya fordításában: „Egymás terhét hordozzátok! Így váltjátok majd valóra Krisztus törvényét. Fáradhatatlanul tegyük a jót, mert a maga idejében aratni fogunk, ha el nem lankadunk.”

Békés Gellért atya és Dalos Patrik fordításában: „Viseljétek el egymás gyöngéit, így teljesítitek Krisztus törvényét. Ne fáradjunk bele a jótettbe, mert ha bele nem fáradunk, annak idején aratni is fogunk.”

Károli Gáspár revideált fordításában: „Egymás terhét hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét. A jótéteményben pedig meg ne restüljünk, mert a maga idejében aratunk, ha el nem lankadunk.”

Végül szeretném megismételni Veres András püspök úr szavait: „Isten személyre szóló feladatot adott nekünk, szinte pótolhatatlan egyéni feladatot. Életállapotunknak, földi hivatásunknak megfelelően keressük, mi az, ami a keresztségünkől fakadó kötelességünk.” ►

